

साना किसान विकास लघुवित वित्तीय संस्था लि.

केन्द्रीय कार्यालय, काठमाडौं, नेपाल

पद : सहायक, श्रेणी : सहायक द्वितीय, तह : ४ को

खुल्ला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइने छ :

चरण	परीक्षाको प्रकार	पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	समय
पहिलो चरण	लिखित परीक्षा	प्रथम पत्र	सामान्य ज्ञान, निबन्ध र गणित	१००	३ घण्टा
		दोस्रो पत्र	ग्रामीण अर्थतन्त्र, वैकिङ्ग प्रणाली र लेखा	१००	३ घण्टा
दोस्रो चरण	अन्तरवार्ता			५०	
जम्मा				२५०	

२. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
३. प्रथम चरण अन्तरगतका प्रथम र दोस्रो पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै सञ्चालन हुनेछ ।
४. प्रथम चरणबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूले मात्र दोस्रो चरणको परीक्षा (अन्तरवार्ता) मा भाग लिन पाउनेछन् ।
५. एउटै प्रश्नमा दुई वा दुई भन्दा बढी भाग वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू सोधन सकिने छ ।
६. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, नीति तथा निर्देशनहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ ।
७. यो पाठ्यक्रम मिति २०७८/०७/०५ देखि लागू हुनेछ । यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लिखित पद र समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।

प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान, निबन्ध र गणित

पूर्णाङ्क : १००

समय : ३ घण्टा

उत्तीर्णाङ्क : ४०

यो पत्रमा सामान्य ज्ञानबाट २० वटा प्रश्न, गणितबाट ८ वटा प्रश्न र निबन्धबाट २ वटा प्रश्न सोधिनेछ ।

खण्ड - क : सामान्य ज्ञान ($20 \times 2 = 40$)

एकाइ १. भूगोल

- १.१ विश्वको भूगोल - महादेश, महासागर, समय, दूरी, पर्वतशृङ्खला, मरुभूमि, भूकम्प, नदी, हिमनदी, ताल, हिमताल, जलवायु, मनसुन, आदि ।
- १.२ नेपालको भूगोल : ध्रातलीय स्वरूपको किसिम, विशेषताहरू, प्राकृतिक स्रोतहरू : किसिम, उपलब्धि र वर्तमान अवस्था, भौगोलिक विविधता र जनजीवन ।

एकाइ २. नेपालको इतिहास (प्राचीन कालदेखि हालसम्म)

- २.१ किराँतकाल, लिच्छविकाल र मध्यकाल; सामाजिक, आर्थिक एवं राजनीतिक अवस्था ।
- २.२ आधुनिक इतिहास; राजनीतिक घटनाक्रम, कारण र परिणामहरू ।

एकाइ ३. नेपालको सामाजिक एवं सांस्कृतिक अवस्था

- ३.१ प्रथा, परम्परा, मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य, संगीत, आदि ।
- ३.२ सांस्कृतिक सम्पदाको किसिम, विशेषता, महत्व ।

एकाइ ४. नेपालको आर्थिक अवस्था: विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत, आदि) र विकास योजना ।

एकाइ ५. अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था

- ५.१ नेपालका छिमेकी देशहरू, बेलायत, अमेरिका, जापान आदिसँगको सम्बन्ध ।
- ५.२ संयुक्त राष्ट्रसंघः अड्डग, विशिष्टीकृत संस्था र गतिविधिहरू ।
- ५.३ क्षेत्रीय संगठनः सार्क, बिमस्टेक, आसियान, युरोपियन संघ ।

एकाइ ६. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, सांस्कृतिक, खेलकूद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत, आदि लगायत समसामयिक घटना तथा नविनतम गतिविधिहरू र महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू सम्बन्धी जानकारी ।

एकाइ ७. ऐन कानुनहरू

- ७.१ बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन,
- ७.२ कम्पनी ऐन,
- ७.३ सहकारी ऐन,
- ७.४ मुलुकी फौजदारी कार्यविधि (संहिता) ऐन,
- ७.५ मुलुकी देवानी कार्यविधि (संहिता) ऐन,

खण्ड - ख : गणित ($5 \times 5 = 25$)

एकाइ ९. गणित (Mathematics)

- ९.१ एकिक नियम (The Unitary Method)
- ९.२ भिन्न (Fraction)
- ९.३ दशमलव (Decimal)
- ९.४ साधारण व्याज (Simple Interest)
- ९.५ औषत (Average)
- ९.६ प्रतिशत (Percentage)
- ९.७ नाफा नोक्सान (Profit and loss)
- ९.८ अनुपात र समानुपात (Ratio and Proportion)

खण्ड - ग : निबन्ध ($2 \times 10 = 20$)

एकाइ १०. अंग्रेजीमा पत्र-लेखन (Business letter writing in English language)

- १०.१ Sales letter
- १०.२ Purchase letter
- १०.३ Complaint Letter
- १०.४ Inquiry Letter

एकाइ ११. निबन्ध-लेखन

- ११.१ नेपालको गरिबी तथा गरिबी निवारणका प्रयासहरू
- ११.२ लघुवित्त र साना किसान विकास कार्यक्रम
- ११.३ सामुदायिक पशुसुरक्षण (पशु बिमा) कार्यक्रम
- ११.४ सहकारी तथा लघुवित्त
- ११.५ नेपालको अर्थतन्त्रमा लघुवित्त संस्थाहरूको भूमिका

द्वितीय पत्र : ग्रामीण अर्थतन्त्र, बैंकिङ्ग प्रणाली र लेखा

पूर्णाङ्क : १००

समय : ३ घण्टा

उत्तीर्णाङ्क : ४०

यो पत्रमा प्रत्येक एकाइबाट कम्तिमा एक प्रश्न गरी जम्मा १० प्रश्न सोधिनेछ । (१० x १० = १००)

एकाइ १. नेपालको मुद्रा, बैंकिङ्ग तथा वित्तीय प्रणाली,

- १.१ नेपालको वित्तीय प्रणाली
- १.२ मुद्रा बजार
- १.३ पूँजी बजार
- १.४ मौद्रिक नीति
- १.५ नेपाल राष्ट्र बैंकको कार्यहरु
- १.६ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको प्रकार, काम तथा कर्तव्य, अवसर र चुनौतीहरू
- १.७ लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको महत्व, कार्य, अवसर र चुनौतीहरू

एकाइ २. वित्तीय क्षेत्रको जोखिम विश्लेषण तथा त्यसको व्यवस्थापन

- २.१ वित्तीय जोखिम तथा निराकरणका उपायहरु
- २.२ गैरवित्तीय जोखिम तथा निराकरणका उपायहरु
- २.३ सहकारी क्षेत्रमा देखिएका समस्या र सुधारका उपायहरु

एकाइ ३. नेपालको ग्रामीण विकास, गरिबी निवारण र लघुवित्त

- ३.१ गरिबी निवारण सम्बन्धी कार्यक्रम तथा उपलब्धी
- ३.२ दिगो विकास लक्ष्य (SDG) र नेपालका लक्ष्यहरु
- ३.३ गरिबी निवारण र रोजगारी सृजनामा लघुवित्त संस्थाको भूमिका

एकाइ ४. साना किसान विकास कार्यक्रम

- ४.१ साना किसान विकास कार्यक्रमको विकास तथा विद्यमान अवस्था
- ४.२ साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि. स्थापना, कार्यहरु, उपलब्धी र चुनौतीहरु
- ४.३ साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. को स्थापना, कार्य, उपलब्धी र चुनौतीहरु

एकाइ ५. लघुवित्त संस्थाका वित्तीय सेवाहरु : प्रकार, विशेषता र महत्व

- ५.१ लघुकर्जाको अर्थ, प्रकार, र महत्व
- ५.२ लघु वचतको अर्थ, प्रकार तथा वृद्धि गर्ने उपायहरु
- ५.३ लघु विमाको अर्थ, प्रकार र महत्व

एकाइ ६. ऐन, नियम तथा निर्देशनहरु

- ६.१ बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन,
- ६.२ कम्पनी ऐन,
- ६.३ सहकारी ऐन,

एकाइ ७. लेखा सम्बन्धी अभ्यास

- ७.१ जनरल भौचर, क्यासबूक, लेजर
- ७.२ सन्तुलन परीक्षण
- ७.३ नाफा नोक्सान विवरण
- ७.४ वासलात
- ७.५ हिसाब मिलान विवरण

एकाइ ८. कार्यालय सञ्चालन

- ८.१ कार्य वातावरण र सन्तुष्टि
- ८.२ संगठनको संस्कृति
- ८.३ पत्र दर्ता, चलानी, फाईलिङ र सुरक्षा
- ८.४ कार्यालयको भौतिक व्यवस्थापनका प्रकारहरु
- ८.५ कार्यालय र कागजातको सुरक्षा
- ८.६ पत्र तथा टिप्पणी लेखन